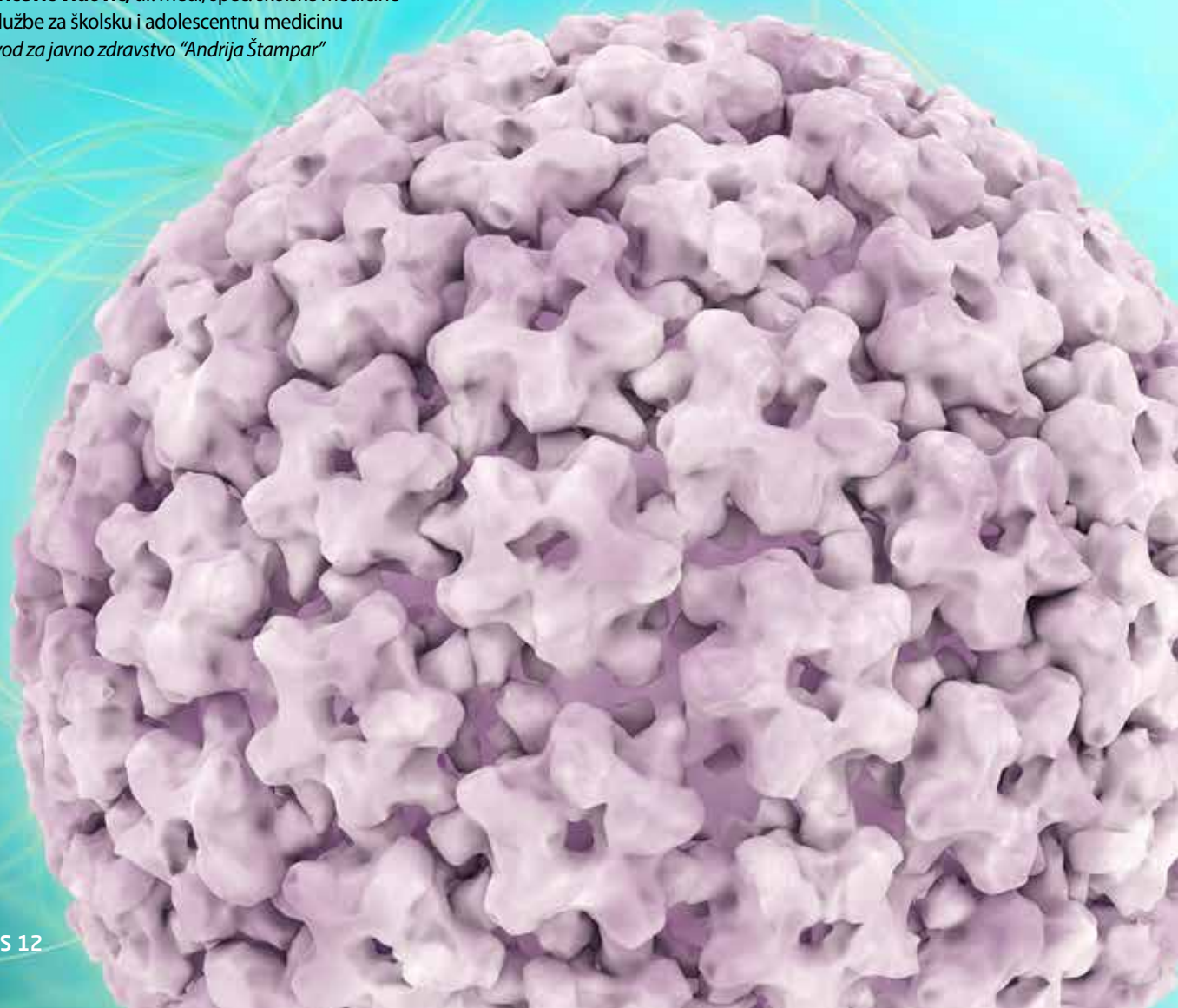

HPV

Što roditelji trebaju znati o HPV infekcijama i cijepljenju protiv HPV-a?

AUTORICA ČLANKA

Tatjana Petričević Vidović, dr. med., spec. školske medicine
voditeljica Službe za školsku i adolescentnu medicinu
Nastavni zavod za javno zdravstvo "Andrija Štampar"

Infekcije humanim papiloma virusima predstavljaju najčešće virusne spolno prenosive infekcije, a ne prenose se samo svim oblicima spolnog odnosa (vaginalni, analni, oralni) sa zaraženom osobom, nego je ponekad dovoljan i kontakt „kože na kožu ili sluznicu“ genitalne i perigenitalne regije.

Virusi niskog i visokog rizika

Danas je poznato više od 200 podtipova HPV-a, no nemaju svi jednak potencijal uzrokovanja zloćudnih promjena u stanicama ljudskog organizma. Sukladno tom takozvanom onkogenom potencijalu humani papiloma virusi dijele se u dvije glavne skupine:

- 1. virusi niskog rizika** – uzrokuju nastanak spolnih bradavica (šiljasti kondilomi)
- 2. virusi visokog rizika** – uzrokuju zloćudne tumore vrata maternice, rodnice, stidnice, čmara, penisa i ždrijela.

Infekcija bez simptoma

Vjerojatnost zaražavanja HPV-om vrlo je visoka ulaskom u spolni život, i za djevojke i za mladiće, iako nije nužno posljedica rizičnog spolnog ponašanja. Većina zaraženih ne zna da je nositelj virusa te ne mora imati nikakve vidljive simptome i znakove bolesti, no predstavlja opasnost za svoje spolne partnere. Kod dijela zaraženih osoba neprepoznata i neliječena infekcija može prouzročiti premaligne i maligne promjene genitalnih organa, ali i drugih područja.

Preventivni pregledi i cijepljenje

Važno je naglasiti da korištenjem dostupnih mjera preventivne zdravstvene zaštite, a to su redoviti preventivni pregledi i cijepljenje protiv HPV infekcija, postoji mogućnost gotovo potpunog sprečavanja razvoja tih teških posljedica za zdravlje žena i muškaraca.

Svake treće subote u siječnju u Hrvatskoj se obilježava dan borbe protiv raka vrata maternice, što nam je povod da ponovimo znanje o humanim papiloma virusima (HPV)

Cijepljenje protiv HPV infekcija dostupno je od 2007. godine, a pokrenuto je kao preporučeno cijepljenje čiju su provedbu financirale pojedine lokalne zajednice, pa i Grad Zagreb.

Od 2015. godine cijepljenje je u redovitom provedbenom kalendaru cijepljenja Hrvatske te je namijenjeno učenicama i učenicima osmih razreda osnovnih škola. Na raspolaganju je devervalentno cjepivo koje sadrži sedam antigena onkogenih podtipova virusa (16, 18, 31, 33, 45, 52 i 58) koji su najčešći uzrok premalignih i malignih lezija te dva antigena virusa (6 i 11) koji su uzrok pojave takozvanih spolnih bradavica.

Kako bi se postigla željena učinkovitost cijepljenja, preporučuje se cijepiti mlade prije ulaska u spolni život, a cijepljenje u mlađoj životnoj dobi ujedno rezultira boljim imunskim odgovorom i višom razinom zaštitnog titra protutijela. Sadašnja iskustva i znanstvene spoznaje upućuju na to da odgovarajuća razina zaštite postoji i deset godina nakon cijepljenja.

Blage nuspojave

Nuspojave, kojih se roditelji obično boje, blage su i rijetko se javljaju (bol, oteklina ili crvenilo oko mjesta aplikacije, glavobolja, lagano povišena temperatura i slično). Cijepljenje se provodi u školskim ambulantama, a prethode mu roditeljski sastanci organizirani radi edukacije roditelja, ne samo o mogućnostima cijepljenja, nego i o ulozi roditelja u očuvanju reproduktivnog zdravlja mladih.

Roditelji ne mogu zaštititi mlade od svih neželjenih događaja tijekom odrastanja, ali ono što mogu i moraju učiniti jest osigurati djetetu dostupnu razinu zdravstvene zaštite. Ako govorimo o zaštiti reproduktivnog zdravlja mladih, to je svakako cijepljenje protiv HPV infekcija.

KAKO BI SE POSTIGLA ŽELJENA UČINKOVITOST CIJEPLJENJA, PREPORUČUJE SE CIJEPITI MLADE PRIJE ULASKA U SPOLNI ŽIVOT